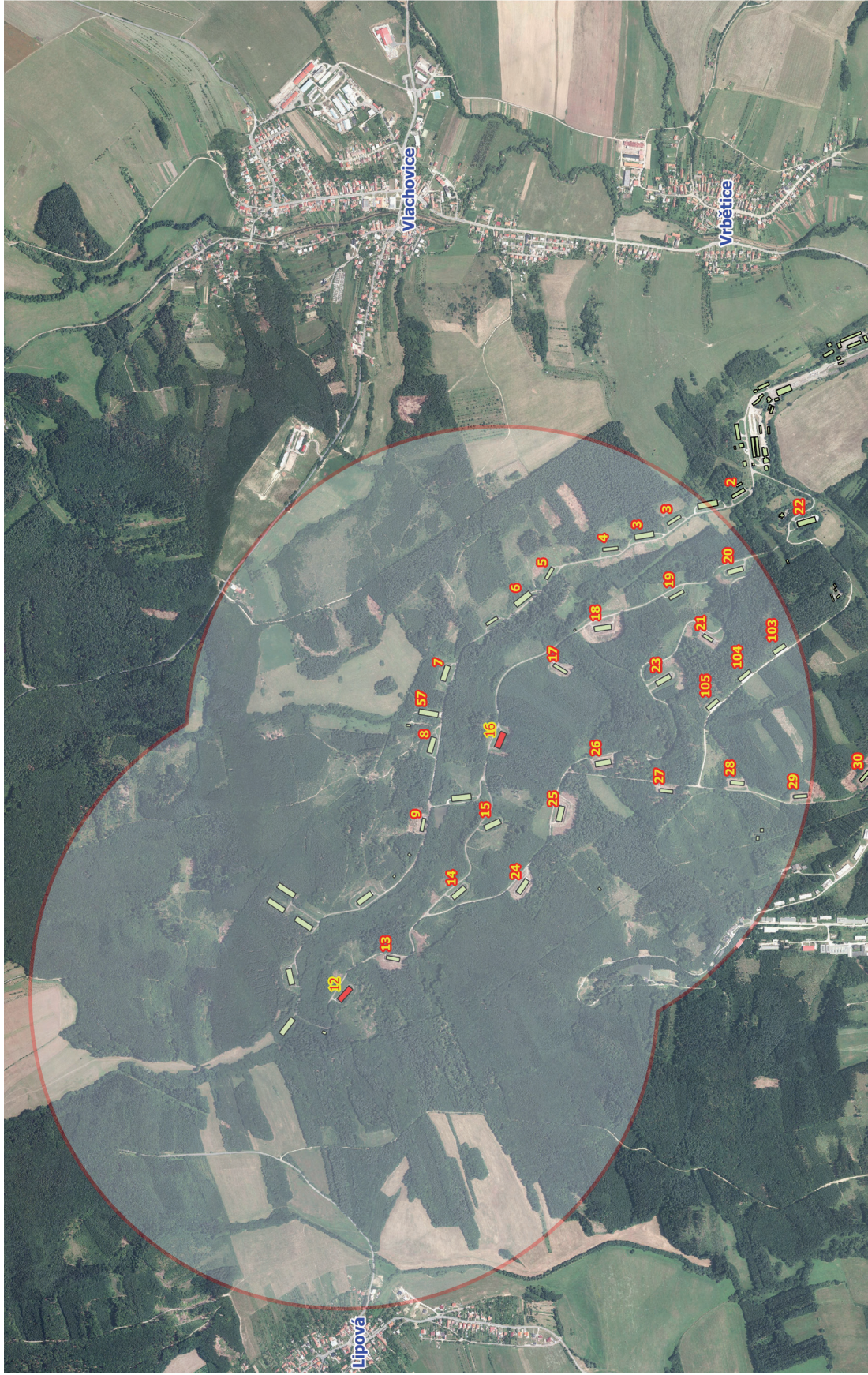

MUNIČNÍ AREÁL VRBĚTICE

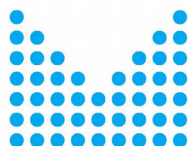

okruh 1.200 m

Souhrnná zpráva Ministerstva vnitra o postupu řešení mimořádné události v muničním areálu Vrbětice

Pro mimořádnou schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky
konanou dne 12. prosince 2014

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo vnitra 2014

Úvod

V dopoledních hodinách dne 16. října 2014 došlo k požáru a výbuchu ve skladovém objektu č. 16 v areálu VTÚ v obci Vlachovice-Vrbětice v okrese Zlín, následně došlo dne 3. prosince 2014 v ranních hodinách k výbuchu dalšího skladu munice č. 12 v tomto areálu. Objekty jsou od sebe vzdáleny cca 1 km a jsou pronajaty shodné firmě. V důsledku těchto událostí jsou složky integrovaného záchranného systému vystaveny zcela unikátní situaci jen těžko srovnatelné s jakýmkoli událostmi mimo válečné stavy. Policie ČR a HZS ČR řeší tuto situaci s maximálním nasazením osobních a technických kapacit. Zásah je řešen v nejvyšším (zvláštním) stupni poplachu. Na taktické úrovni je velitelem zásahu ředitel Krajského ředitelství Policie ČR Zlínského kraje. Koordinaci řešení mimořádné události zabezpečuje hejtmán a od 26. listopadu 2014 zabezpečuje Ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací Ministerstvo vnitra (zejména koordinaci činnosti ústředních správních úřadů). Cílem je eliminovat jakákoli hrozící rizika pro bezpečnost osob a majetku. Prioritou je bezpečnost osob. Dosavadní průběh zásahu lze hodnotit jako plně profesionální a odpovídající požadavkům právní úpravy v oblasti integrovaného záchranného systému. Zvláště je třeba ocenit práci pyrotechniků Pyrotechnické služby Policie ČR, kteří denně s nasazením života provádějí nutné úkony uprostřed „minového pole“. Ve věci probíhá vyšetřování.

Jakmile to reálné okolnosti na místě dovolí, bude proveden odvoz zbylé munice odběratelům, do jiných skladů vlastníků a do reaktivovaných muničních skladů Ministerstva obrany v Květné. Sklady v Květné budou zabezpečeny v souladu s vojenskými standardy a bude zajištěna jak ostraha příslušníky Armády ČR, tak i přítomnost samostatné jednotky požární ochrany.

Ze zkušeností s řešením vzniklé situace a z analýzy důvodů jejího vzniku je nezbytné vyvodit závěry pro budoucí změny. Jde především o legislativní změny právních předpisů upravujících nakládání s municí. V současné době na tuto oblast dopadá několik zákonných režimů, které nejsou dostatečně provázány. Každý z těchto zákonů také stanovuje rozdílnou formu provádění kontroly u subjektů nakládajících s municí. Vzájemná koordinace kontrolních orgánů je spíše slabá. Nodostatky lze spatřovat i ve skutečnosti, že ve všech příslušných právních předpisech je munice řešena spíše jen doplňkově a použitelná ustanovení nezohledňují často zásadní bezpečnostní specifika nakládání s municí.

Výbuchy muničních skladů

K výbuchům došlo v areálu bývalých vojenských muničních skladů, které byly v roce 2006 prohlášeny ze strany Armády ČR za nepotřebné, a to z důvodu restrukturalizace Armády ČR. Následně byl v průběhu roku 2007 uvedený areál předán Vojenskému technickému ústavu, s. p., který je samostatnou právní osobou.

Areál a VTÚ

Areál se nachází v sousedství bývalých Vlárských strojíren, které byly součástí tohoto areálu, a to mezi obcemi Vrbětice, Bohuslavice nad Vlárí, Haluzice a Lipová. Dotčená budova byla předána v roce 2011 této společnosti jako prázdný objekt, a to bez uskladněné munice. Areál má délku cca 10 km. Nachází se zde přes 50 objektů (každý o ploše 500–1000 m²), přičemž ve 27 z nich je uložena munice o hmotnosti více než 1000 tun zalaborované výbušniny. Celkově se ve skladech nachází skoro 7000 tun materiálu, převážně v majetku soukromých firem, s nimiž má VTU uzavřenu nájemní smlouvu. Současným provozovatelem areálu je Vojenský technický ústav, s. p. Střežení areálu zabezpečovala v minulosti cca do roku 2006 Armáda ČR. Střežení bylo zabezpečeno strážním okruhem, který byl vytvořen kolem areálu, tedy dvojitým oplocením s fyzickou ostrahou. Zabezpečení jednotlivých objektů v areálu je realizováno podle platné legislativy, a to jak lidskými zdroji, tak i technickými prostředky. Jde o objekt důležitý pro obranu státu.

Exploze skladu č. 16

K explozi prvního skladu došlo dne 16. října 2014. Silná exploze, ke které došlo v 10.43, zcela zničila objekt č. 16 o půdorysu zhruba 50 x 15 m a způsobila malá poškození objektů v okolních obcích (zpravidla okenní výplně). Při výbuchu zahynuli dva zaměstnanci provozovatele skladu. V objektu se nacházela vojenská munice, ve které bylo zalaborováno cca 57 tun výbušnin.

Exploze skladu č. 12

Dne 3. prosince 2014 v ranních hodinách došlo k požáru a výbuchu skladovacího areálu č. 12. Nikdo nebyl zraněn ani zabit. V nebezpečném území se v tu chvíli nepohybovala žádná ze zasahujících osob. Před tímto okamžikem nedocházelo v samotném areálu k žádné činnosti Policie ČR ani jiných složek integrovaného záchranného systému, a v žádném případě nebylo v areálu manipulováno s výbušninami či municí za strany pyrotechniků Policie ČR.

Příčiny explozí a jejich následky

Příčiny explozí obou skladů jsou v současné době předmětem šetření. V případě exploze prvního skladu lze uvažovat o chybě lidského faktoru při manipulaci municí. Jednou z vyšetřovacích verzí je v obou případech rovněž spáchání úmyslného trestného činu.

V současnosti je oblast označena policejními páskami a varovnými cedulemi a je nepřetržitě střežena policisty a vojáky ve zvýšeném počtu. Celý areál a přilehlý perimetr je ohroženou oblastí, kde probíhá zásah složek integrovaného záchranného systému.

Následky této mimořádné události představují doposud škody způsobené uvnitř samotného areálu, úmrtí dvou osob, některá významná omezení dopadající na obyvatelstvo okolních obcí v důsledku potřeby zajistit v první řadě jejich bezpečnost. Mimořádná událost s sebou nese i další ekonomické dopady v podobě významných nákladů na zásah složek integrovaného záchranného systému.

Opatření učiněná v souvislosti s mimořádnou událostí

Policie ČR a jiné složky integrovaného záchranného systému začaly konat okamžitě v souladu se zákonem o integrovaném záchranném systému a dalšími příslušnými právními normami. Od počátku probíhala intenzivní koordinace a vzájemná komunikace složek integrovaného záchranného systému, byla vyžádána součinnost od Armády ČR a provozovatele areálu. Veřejnost je informována v takové míře, kterou tato výjimečná situace a vývoj na místě dovoluje. S představiteli dotčených obcí a kraje komunikují zasahující složky, a to jak prostřednictvím velitele zásahu, tak i na pracovní úrovni a v rámci systému vyrozumění a varování obyvatelstva.

Postup pyrotechniků

Ode dne 16. října 2014 působí na místě výbuchu přímo uvnitř areálu Vrbětice pyrotechnici Pyrotechnické služby PČR. Počet pyrotechniků Pyrotechnické služby Policie ČR přítomných najednou na místě mimořádné události se stabilně pohybuje od tří do deseti. Jedná se o maximální přípustný počet pyrotechniků, kteří mohou v areálu současně provádět danou činnost. Při jakémkoli zvýšení počtu pyrotechnických týmů v muničním areálu by se již prudce zvyšovalo riziko vzájemného ohrožování při jednotlivých nebezpečných činnostech.

Z těchto důvodů nebylo vhodné realizovat ani posílení počtu zasahujících pyrotechniků Policie ČR pyrotechniky AČR.

V současné době lze říci, že cca po 9 dnech od posledního výbuchu bude zahájeno opětovné plošné čištění areálu. Prvotně bude zaměřeno na přístupové komunikace, pěšiny, okolí jednotlivých objektů, točny vozidel atd. Předpoklad vyčištění těchto prostor je 7–14 dnů (poslední čištění prostoru po výbuchu prvního skladu trvalo 10 dnů). Rychlost práce pyrotechniků bude významně ovlivňovat aktuální počasí.

Postup orgánů činných v trestním řízení

Již po prvním výbuchu uložené munice zahájil policejní orgán úkony trestního řízení ve věci podezření ze spáchání přečinu obecného ohrožení z nedbalosti, kterého se mohl dopustit dosud neznámý pachatel. Dne 24. října 2014 bylo zahájení úkonů trestního řízení rozšířeno s tím, že věc bude nadále právně kvalifikována a prověřována jako podezření ze spáchání úmyslného zvláště závažného zločinu obecné ohrožení.

Též s ohledem na výbuch druhého skladu ze dne 3. prosince 2014 byla věc z pokynu Policejního prezidia ČR dne 9. prosince 2014 převzata do prověřování Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu. Vzhledem k závažnosti prověřované věci byl současně zřízen pracovní tým složený z pracovníků Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu a pracovníků Krajského ředitelství policie Zlínského kraje. Trestní řízení je v této fázi ze zákona neveřejné, konkretizací detailů o postupu orgánů činných v trestním řízení by mohl být ohrožen nebo zmařen jeho řádný průběh. Jakmile to bude s ohledem na okolnosti šetření možné, bude veřejnost náležitě informována. Informace veřejnosti, mimo trestní řízení, jsou poskytovány prostřednictvím štábu velitele zásahu.

Kontrolní činnost Policie ČR

Areál muničních skladů ve Vrběticích využívá celkem pět společností. Jedna z těchto společností není držitelem zbrojní licence, a kontrola podle zákona o zbraních se u ní tedy nevykonává. Naopak u ní provádí kontrolu Český báňský úřad podle zákona o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě a tzv. orgány integrované inspekce podle zákona o prevenci závažných havárií. V případě ostatních společností je ke kontrole jejich činnosti podle zákona o zbraních příslušné Policejní prezidium ČR (Ředitelství služby pro zbraně a bezpečnostní materiál).

Kontrola skladů v areálu ze strany policie proběhla od roku 2011 ve dvou případech. Konkrétní okolnosti nelze s ohledem na povinnost mlčenlivosti uveřejňovat. Bližší informace nelze poskytovat, neboť „kontrolující nebo přizvaná osoba má povinnost zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděla v souvislosti s kontrolou“ (§ 20 zák. č. 255/2012 Sb., o kontrole). Pokud by byly zjištěny nedostatky v kontrolní činnosti kontrolních orgánů, budou prověřeny v rámci vyšetřování.

Na druhé straně je nezbytné upozornit, že k prvnímu výbuchu došlo v průběhu manipulace s municí osobami, které byly v souladu s platnými právními předpisy oprávněné s touto municí manipulovat, a k výbuchu došlo zřejmě v důsledku selhání lidského faktoru. Policie ČR kontroluje shodu reálného stavu držené munice s evidenčním stavem, způsob a úroveň zabezpečení uložené munice, provádí kontrolu bezpečného používání zbraní a střeliva, tj. též munice, a konečně kontroluje dodržování dalších povinností stanovených zákonem o zbraních držitelem zbrojní licence. Vzniku mimořádné události by tedy v daném případě nebylo možné předchozí kontrolní činností Policie ČR podle zákona o zbraních žádným způsobem zabránit.

Činnost Hasičského záchranného sboru ČR

Hasičský záchranný sbor ČR plní v rámci řešení mimořádné události ve vrbětických muničních skladech požární asistenci, zajišťování logistiky, jistění pyrotechniků obrněnou technikou a řadu dalších úkolů na úseku ochrany obyvatelstva. Jde např. o systém varování obyvatelstva (spuštění sirén po zahájení řešení události, průběžné informování starostů formou SMS, telefonických hovorů, setkání apod.), průběžné zabezpečení odvozu evakuovaných obyvatel (soukromí dopravci, autobusy Hasičského záchranného sboru ČR), zajištění psychologické pomoci obyvatelům při evakuaci v evakuačních střediscích prostřednictvím určených příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR či zajištění měření čistoty ovzduší a kontroly kvality pitné vody.

Povolání vojáků k plnění úkolů PČR

V souvislosti s mimořádnou událostí byla přijata tři nařízení vlády o povolání vojáků. Všechna tři nařízení byla přijata s největším urychlením v závislosti na vývoji situace (prvotní stanovení perimetru a jeho následné rozšíření). S ohledem na aktuální potřeby zásahu byl vždy stanoven též počet povolaných vojáků. Povolání vojáci plní ve všech případech úkoly pod velením policisty a mají obdobná oprávnění a povinnosti jako jiní příslušníci policie.

Odvoz munice do areálu Květná

Munice, kterou nebudou firmy schopny vyvézt vlastními prostředky (pod dohledem Policie ČR), bude vyvezena vozidly Armády ČR s doprovodem nebo bude zajištěna železniční přeprava. Forma železniční přepravy bude využita zejména při nepříznivých zimních podmínkách. V areálu ve Vrběticích i v těsné blízkosti muničního skladu Květná se nachází železniční vlečka. Odvoz uskladněné munice bude možný po provedení vyčištění přístupových cest a bezprostředního okolí skladů od nevybuchlé munice rozhozené předchozími výbuchy.

Nalezená poškozená nebo nebezpečná munice bude Policií ČR buď zničena na místě v provizorní trhací jámě vybudované k tomuto účelu, nebo (bude-li schopná přepravy) bude převezena ke zničení do vojenského výcvikového prostoru Libavá.

Legislativní opatření

Ministerstvo vnitra zpracovalo na základě usnesení vlády č. 907 ze dne 3. listopadu 2014 ve spolupráci s předsedou Českého báňského úřadu a generálním ředitelem Hasičského záchranného sboru České republiky členům vlády Analýzu právní úpravy působností orgánů veřejné moci ve vztahu k nakládání s municí civilními subjekty. V této legislativní analýze je obsažen detailní rozbor právní úpravy v oblasti nakládání s municí civilními subjekty a dále též vyhodnocení efektivnosti a adekvátnosti právní úpravy v oblasti krizového řízení a integrovaného záchranného systému.

Stávající právní rámec nakládání s municí v ČR

Na nakládání s municí se vztahuje řada právních předpisů. Munice definuje a z hlavní části upravuje nakládání s ní zákon o zbraních. „Ostrá“ munice je v zákoně o zbraních zařazena do nejpřísněji regulované kategorie zbraní – „kategorie A“.

S municí (resp. obecně se zbraněmi kategorie A) mohou primárně nakládat pouze držitelé zbrojní licence, a to tehdy, pokud jim bylo nakládání se zbraněmi kategorie A povoleno, a to v rozsahu činností, pro které jim byla zbrojní licence vydána (jde např. o vývoj a výrobu, nákup, prodej nebo přepravu, nebo ničení, resp. znehodnocování). V naprosté většině případů jde o podnikatele v oboru zbraní a střeliva, kteří museli před vydáním zbrojní licence příslušné skupiny získat navíc příslušnou koncesi podle živnostenského zákona. Zbrojní licence vydává ve správním řízení příslušné krajské ředitelství Policie ČR (odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál). Žadatel o vydání zbrojní licence musí mimo jiné splňovat podmínky bezúhonnosti (v případě právnické osoby se posuzuje jak bezúhonnost právnické osoby, tak i bezúhonnost členů statutárního orgánu nebo odpovědného zástupce) a spolehlivosti (tato tzv. přestupková bezúhonnost se v případě právnických osob posuzuje pouze u členů statutárních orgánů nebo odpovědného zástupce).

Z hlediska zabezpečení uskladněné munice se použije především zákon o zbraních. Jeho ustanovení jsou ale primárně směřována na zabezpečování střelných zbraní, nikoli munice. Účelem zabezpečení je zabránit zneužití, ztrátě či odcizení uskladněných zbraní (existující požadavky lze pak i považovat za dostatečné). Zákon o zbraních naopak neřeší otázku, jakým způsobem má být munice uložena tak, aby v případě náhodného výbuchu byly jeho následky minimalizovány.

Pokud jde o kontrolu nakládání s municí podle zákona o zbraních, Policie ČR kontroluje shodu reálného stavu držené munice s evidenčním stavem, způsob a úroveň zabezpečení uložené munice, provádí kontrolu bezpečného používání zbraní a střeliva, tj. též munice, a konečně kontroluje dodržování dalších povinností podle zákona o zbraních držitelem zbrojní licence.

Při některých činnostech podnikatelského subjektu v rámci nakládání s municí však může docházet i k nakládání s výbušninami zalaborovanými nebo delaborovanými z munice – např. při výrobě, znehodnocování ničení střeliva či munice. Z tohoto důvodu musejí být podnikatelé zabývající se některou z těchto činností současně osobami oprávněnými podnikat v oblasti výbušnin. Základním oprávněním je v tomto směru příslušná koncese podle živnostenského zákona, kterou však lze vydat až po vyjádření orgánů státní báňské správy podle zákona o hornické činnos-

ti, výbušninách a státní báňské správě. Následně kontrolu nakládání s výbušninami vykonávají orgány státní báňské správy.

Z hlediska provozu objektů, kde dochází k nakládání s municí či s výbušninami ve větším rozsahu (základní hranicí je zde 10 tun zalaborované výbušniny), je nutné, aby daný podnikatelský subjekt splnil vedle podmínek podle právních předpisů na úseku zbraní a střeliva, resp. výbušnin rovněž další požadavky zákona o prevenci závažných havárií. Kontrolu podle tohoto zákona plní větší množství tzv. orgánů integrované inspekce (např. včetně HZS ČR a orgánů státní báňské správy), jejich kontrolní činnost koordinuje Ministerstvo životního prostředí a Česká inspekce životního prostředí.

Vojenské vnitřní předpisy o skladování munice nelze obecně na civilní subjekty, byť nakládající s (vojenskou) municí, aplikovat. V případě areálu Květná budou i tyto vojenské předpisy součástí nájemních smluv.

Působnost uvedených právních předpisů na úseku nakládání s municí je standardně omezena na nakládání s municí soukromými a některými dalšími subjekty. Pro ozbrojené bezpečnostní sbory (typicky Policie ČR) a ozbrojené síly (Armáda ČR) jsou z těchto právních předpisů stanoveny rozsáhlé výjimky. V případě zákona o prevenci závažných havárií je nejednoznačným způsobem vyloučena jeho aplikace ve vztahu k vojenským objektům, resp. areálům. Uvedené výjimky z aplikace těchto právních předpisů jsou ale často stanoveny různým a nejednoznačným způsobem. Z tohoto faktu mohou následně vznikat výkladové nejasnosti, pokud je např. v objektech spravovaných těmito složkami provozována činnost soukromých subjektů. V době vzniku daných právních předpisů nebylo explicitně počítáno eventuality, že v objektech těchto složek bude provozována podnikatelská činnost soukromých subjektů.

Další právní předpisy vztahující se k nakládání s municí

Vedle uvedených právních předpisů, které upravují nakládání s municí především na území ČR, představuje (společně s některými ustanoveními zákona o zbraních) stěžejní právní předpis, který se vztahuje na zahraniční obchod s municí (resp. jakoukoli její přeshraniční přepravu) zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona je Licenční správou Ministerstva průmyslu a obchodu povolován (formou tzv. licencí – jde však o jiný doklad než „zbrojní licence“ podle zákona o zbraních) každý jednotlivý přeshraniční obchod s municí, která je považována za vojenský materiál.

Na nakládání s municí se vztahuje, byť zcela okrajově, také zákon č. 229/2013 Sb., o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky (zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem), ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon dopadá ovšem jen na součásti, které neobsahují žádné výbušné muniční náplně (pokud by výbušnin obsahovaly, jednalo by se o munici ve smyslu zákona o zbraních).

Závěry legislativní analýzy relevantních právních předpisů

Ve výše uvedené Analýze právní úpravy působností orgánů veřejné moci ve vztahu k nakládání s municí civilními subjekty bylo provedeno vyhodnocení souboru platných právních předpisů na úseku nakládání se zbraněmi a střelivem, právní úpravy na úseku nakládání s výbušninami a právních předpisů z oblasti prevence závažných havárií. Vedle toho legislativní analýza rovněž vyhodnocovala právní úpravu požární ochrany, integrovaného záchranného systému (IZS) a krizového řízení.

V legislativní analýze byly identifikovány některé nedostatky stávající právní úpravy a působností jednotlivých státních orgánů, pokud jde o stanovení požadavků a kontrolu nakládání s municí u civilních (nestátních) subjektů.

Jde především o nízkou úroveň vzájemné provázanosti právních předpisů, které se na nakládání s municí vztahují. Tyto právní předpisy upravují především nakládání s jinými předměty a materiály, jako jsou zbraně a střelivo, výbušniny nebo nebezpečné chemikálie. Munice je ve všech těchto právních předpisech řešena v podstatě jen doplňkově. Pro nakládání s municí není stanoven žádný specifický režim, který by odpovídal jejím bezpečnostním rizikům, existující právní režimy nejsou pro nakládání s municí zcela vhodné.

Rovněž kontrolní orgány postupují nekoordinovaně a jejich spolupráce je upravena vágně. Jistý prvek koordinace jejich postupu je obsažen pouze v zákoně o prevenci závažných havárií, pro kontrolu munice zde není vymezen zcela vhodný okruh kontrolních orgánů.

V současné době upravuje zabezpečení uskladněné munice především zákon o zbraních, přičemž účelem tohoto zabezpečení je zabránění zneužití, ztrátě nebo odcizení.

Je proto nezbytné jednoznačným a výslovným způsobem upravit nakládání s municí jako se specifickým materiálem a změnit případně ty právní předpisy, z nichž není jednoznačně patrné, v jakém rozsahu se na municí vztahují. Celkově je pak nutné relevantní právní předpisy více navzájem provázat a uvést do souladu, pokud jde o povinnosti, které pro nakládání s municí stanovují. Nezbytné je nastavit také jednoznačná pravidla spolupráce jednotlivých kontrolních orgánů. Nově je nezbytné stanovit chybějící bezpečnostní pravidla prevence a minimalizace následků náhodného výbuchu munice.

Naopak v případě předpisů na úseku IZS a krizového řízení nebyly zjištěny nedostatky nebo jiné podněty, které by odůvodňovaly legislativní změny zákona o integrovaném záchranném systému a krizového zákona. Na druhé straně však byla shledána vhodnost dílčích změn v zákoně o požární ochraně.

Jako prioritní se v případě právní úpravy na úseku požární ochrany ukázala potřeba zajistit vynucení současných povinností právnických osob stanovených těmito právními předpisy. A to zejména u skladů výbušnin, trhavin a munice, kde není jednoznačně zřejmé, který orgán je příslušný k uplatňování státního dozoru nad povinnostmi právnických a podnikajících fyzických osob. Takové situace mohou nastat právě např. v objektech v působnosti Ministerstva obrany. Je tedy nutné zajistit, aby důležité informace o těchto objektech, které ovlivňují zásah jednotek požární ochrany a složek IZS při záchranných a likvidačních pracích, byly ve smyslu stávajících právních předpi-

sů uvedeným složkám dostupné. Rovněž je třeba zajistit, aby byly tyto informace ve formě dokumentace zdolávání požárů předány včas, tedy ještě před vznikem mimořádných událostí.

Tato legislativní analýza byla projednána Výborem pro vnitřní bezpečnost při Bezpečnostní radě státu. Sama Bezpečnostní rada státu by se měla legislativní analýzou zabývat na své schůzi konané dne 22. prosince 2014. Následně bude analýza předložena vládě společně s návrhem usnesení, kterým by mělo být uloženo ministru vnitra ve spolupráci s předsedou Českého báňského úřadu vypracovat a do 30. června 2015 předložit vládě návrh novely zákona o zbraních, zákona o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě a zákona o požární ochraně, a to tak, aby se zvýšila provázanost právních předpisů upravujících nakládání s municí civilními subjekty a aby byly vytvořeny podmínky pro efektivní kontrolu jejího skladování. V návaznosti na změny těchto zákonů budou provedeny změny souvisejících prováděcích právních předpisů. Konečně by mělo být v návaznosti na změny výše uvedených zákonů uloženo ministru životního prostředí posoudit a ve spolupráci s ministrem vnitra a předsedou Českého báňského úřadu zajistit provedení vhodných změn právních předpisů upravujících prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami.

Některé další údaje o nakládání s municí v České republice

Informace o nakládání civilních subjektů s municí v režimu zákona o zbraních jsou od 1. července 2014 zaznamenávány do Centrálního registru zbraní (CRZ). CRZ je neveřejným informačním systémem veřejné správy, jehož správcem je Policie ČR (Policejní prezidium).

Počet držitelů zbrojní licence, kteří při své činnosti nakládají s municí, je v současné době 21 a ke skladování munice aktuálně využívají 28 skladů. Celkově je v České republice vydáno 2122 zbrojních licencí všech skupin, naprostá většina těchto subjektů ovšem s municí v rámci své činnosti nenakládá.

O umístění všech skladů munice (stejně jako všech dalších provozoven užívaných držiteli zbrojních licencí) v České republice vede policie informace v CRZ. Držitelé zbrojních licencí mají povinnost mj. při změně místa uložení zbraně (resp. munice) nebo změně provozovny požádat příslušný útvar policie o vydání nové zbrojní licence. V CRZ by měla být do dvou dnů zaznamenána každá změna místa uskladnění zbraně (munice).

Policie ČR (Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál) provedla v poslední době následující počty kontrol (souhrnná data o kontrolách u všech držitelů zbrojních licencí všech skupin):

- V roce 2012 bylo provedeno 419 kontrol.
- V roce 2013 bylo provedeno 405 kontrol.
- Za 1. pololetí 2014 bylo provedeno 200 kontrol.

Závěr

Nadále je nezbytné nasazovat k řešení mimořádné události ve Vrběticích maximální síly. Je nezbytné důsledně zajišťovat koordinovanost a spolupráci jednotlivých složek podílejících se na řešení. Tuto unikátní situaci je třeba řešit unikátními prostředky, včetně technických (drony, speciální obrněná technika atd.). Bude prověřena potřeba úpravy havarijních plánů. Budou provedeny kroky k legislativním úpravám nakládání s municí, zvláště v oblasti kontroly a skladování munice.

Kontroly po výbuších v jednotlivých společnostech

1. společnost

- Při kontrole byly zjištěny případy chybných zápisů výrobních čísel zbraní
- Konkrétně šlo o záměnu pořadí jednotlivých číslic výrobního čísla

2. společnost

- Při kontrole byly zjištěny nedostatky v zabezpečení v souvislosti se skladováním střeliva
- Tyto nedostatky se týkaly nesplnění stanovených technických parametrů dveří a prosklené výlohy
- Konkrétně chyběly trezorové dveře, nainstalovány byly neodpovídající rámy výlohy a bezpečnostní fólie
- Šlo o formální nedostatky, místo bylo zabezpečeno dostatečně, pouze toto zabezpečení neodpovídalo současným normám
- Skladovány zde byly pouze brokové náboje a střelivo a vlivem nedostatků nehrozilo zneužití

3. společnost

- Držitel zbrojní licence nepožádal o vydání nové zbrojní licence z důvodu změny místa pobytu
- Při kontrole byly odhaleny nedostatky v případě evidence střeliva při srovnání s údaji v centrálním registru zbraní
- Konkrétně šlo o jeden případ zjištěného chybného zápisu ráže střeliva, 8 ks střeliva se na provozovně nepodařilo fyzicky dohledat a 3 ks střeliva nebyly v době kontroly zapsány do centrálního registru zbraní
- V případě nedohledaného střeliva šlo o střelivo 3 ks ráže 12,7 x 108 a 5 ks ráže 7,92 x 33 kurtz – nešlo tedy o žádné velkorážní střelivo

(pokračování na str. 13)

4. společnost

- Zjištěné nedostatky se týkaly evidence v centrálním registru zbraní
- Zjištěno bylo 28 duplicitních záznamů a u tří zbraní byly dále zjištěny chyby ve výrobních číslech – zaměněny číslice a písmena
- jedna zbraň byla vedena v papírové evidenční knize, nebyla však zavedena do centrálního registru zbraní
- V jednom případě byl místo záznamu o hlavní části zbraně učiněn záznam jako o celé kompletní zbraní
- V evidenční knize centrálního registru zbraní byly vedeny tři zbraně, které nebyly u držitele na skladě – dvě byly na zkušebně, jedna byla vyvezena
- Stát však v těchto případech neztratil kontrolu nad zbraněmi, nebyla pouze splněna administrativní povinnost převedení zbraně na nové místo jejího uskladnění.

